

SILOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimki nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznaniplačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopis naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vrčajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Glasovi z Goriškega.

(Izv. dopis.)

Kakor je "Slov. Narod" že poročal mej brzjavkami, sta se naši dopolnilni volitvi za deželnih zborov dovršili po nasvetu društva "Sloga". V kmetijskih občinah goriškega političnega okraja je bil izvoljen Šempaski župnik preč. gosp. Blažij Grča, katerega je "Slov. Narod" že po vrednosti opisal svojim čitateljem. Izvoljen je bil soglasno, kar samo na sebi dovolj glasno govoriti o važnosti, katero ima ta volitev sploh za politični položaj na Goriškem.

Tudi volitev v veleposestvu se vredno pridružuje prejšnji. Kandidat volilnega shoda in "Sloginega" občinskega zborna g. Anton Klančič je dobil 119 glasov; devet glasovnic je še ostalo, šest volilcev, ki so hoteli glasovati zanj, je pa pozabilo glasovnice doma. Za gosp. Klančiča je prišlo na volišče faktično 134 glasov, dočim se jih je za nasprotnega kandidata nabralo le 23. — Kakovost te pešice glasov pa najbolje osvetli rušilce volilne discipline in njih namene. Za nasprotnika so glasovali tudi: dva Lah v Korminu (s pooblastili), jeden Lah v Dolenji (Caucig), jeden Lah iz Ločnika (Coceancig), brat slovenskega poslanca Kocjančiča! Lah Fabrizio in Strechel, Lahinja grofija Strassoldo itd. — a vseh skupaj le 23 glasov. V nekem listu so nasprotni agitatorji vedeli povedati, da g. Klančič na Vipavskem in v Brdih ne dobi ne jednega glasu; ali volitev je pokazala, da je dobil na Vipavskem vse glasove do zadnjega, v Brdih pa skoro vse, izvzemši par takih, ki so z nasprotnim kandidatom v posebnih zvezah. — Zanimivo je dalje to, da je tudi Lah g. Gironcoli pisaril svojim znancem listke: "Vi raccomando il Signor Jacconcig (!)" (Priporočam Vam g. J.) Ali najlepša ilustracija k vsej volitvi je okolnost, da je ravnatelj "Monta" g. pl. Fabris osebno prišel k volitvi in nasprotnemu kandidatu v brk (prišel je namreč v volilno komisijo) volil g. Klančiča.

Še neko zanimivost. Rekel sem, da je gospod Klančič dobil 119 glasov, nasprotni kandidat pa le 23 — in vendar so bili v volilni komisiji 4 naši nasprotniki. Kako je prišlo do tega? Čujte, pa strmite! Znan markiz Obizzi — ki ni veleposestnik — je

tako v začetku prišel v dvorano in ker je opazil, da ni še veliko volilcev zbranih, je predlagal — on, nevolilec! — naj se z vzklikom volijo trije člani v komisijo; in predlagal je g. Kocjančič iz Podgorje, g. Coceanciga iz Ločnika in g. Jakončiča, nasprotnega kandidata. Tudi od vladine strani je bil jeden Jakončičev volilec. Tako je bila komisija sestavljena na predlog ne volilca proti nam. Naši može so molčali, češ, naj le bodo, bo ves blaža toliko večja. Komisija je izvolila predsednikom g. Kocjančiča, kar je naredilo prav slabo krije po dvorani, ker naši može tega gospoda ne marajo sploh nikjer videti; povsod ga izločujejo iz svoje srede. — Predsednik je glasoval prvi in sicer za nasprotnega kandidata g. Jakončiča, torej proti svojemu soobčanju g. Klančiču. Nismo verjeli, da bo g. Kocjančič tako malo politično moder! Ali je res moral tako javno pokazati — svoj strab?! No, imel je še jedno pooblastilo, s katerim je volil pri koncu; a zdaj, ko je videl, da njegov ljubljenc ne dobi niti 25 glasov, je sramotljivo volil g. Klančiča, kar je vzbudilo splošen smeh in ob jednem — pomilovanje.

Tudi naši Braci so se hrabro držali! Večina je ostala zvesta volilni disciplini, ker vidi v g. Klančiču celega moža. Čast Bricem!

Sploh so veleposestniki dokazali, da so res cvet naših volilcev. Tolike jedinosti ni kmalu najti! Tako je prav! Tako delajo može, ki se zavedajo svojih pravic, katere znajo razumno rabiti, da si pridobé veljavno in ugled pred svetom.

Tako so torej te volitve veljavno potrdile tisto idealno soglasje, ki se je toliko veličastno kazalo pri šestih volilnih shodih. Naj bi tako soglasje ostalo tudi v prihodnje prav tako trdno in brez vsakoršnega ozira na ljudi, ki le v razporu in zdražbi isčejo pogoje svojim koristolovnim namenom! O tem pa drugikrat.

Politični razgled.

Netranje dežele.

V Ljubljani, 4. septembra.

Deželnozborske volitve na Koroškem.

Celovski listič "Freie Stimmen" razpravlja o bližajočih se deželnozborskih volitvah na Koroškem

ni sploh nikdar bilo. Ali, draga Mila, kaj se brigas toliko zame?

Ti si jako čudna, odgovori Mila nestropno, jaz to vse dobro vem, ali hotela bi doživeti veselje, da te vidim zaljubljeno in da čujem, kaj porečeš potem.

Lady Hilda, ki se je sicer na besede svoje sestrične kako malo ozirala — recimo kakor velika roža, kadar sede metulj nanjo — je zarudela, menda srda.

Zaljubljena, reče s takim žarom in s tako odločnostjo, kakršne Mila še ni videla na njej. Kakor da ste ti ali katera tvoje družbe kdaj ljubile. Ti si lahkonoma in nečimerna ter se neizmerno bojiš, da se te ne pregleda, da bi ne bila več "v modi", zato imaš svoje ljubimce, kakor uživaš morfij, nosiš ponarejene kite in si daješ delati zadej umetno razširjena krila — ker delajo vse tako in kdor tega ne dela, tega zovete čudaka in domišljaveca, in kakor so že ti vaši izrazi. Ljubezen! To je vam vsem neznano. Hočete, da vas ves svet poznaj, da ves svet o vas govori; hočete, naj druge žene vidijo, da niste še "passée", same raznašate svoje "uspehe", da bi ljudje ne mislili, da znabiti niste več v stanu, koga "osvojiti". To

in prizna neposredno, da je mandat kmetskih občin Sv. Mohor-Trbiž Podklošter za njegovo stranko izgubljen. Zoper slovensko duhovščino, ki je baje že skoraj ves okraj pridobila za-se, kliče na pomoč "Bauernbund". Glede volitve v trgh in mestih pravi, da so razmere ugodne za njegovo stranko. Posebno ugodne pa menda vendar niso, kajti resni kandidat Mottony se je umaknil in priporoča kot kandidata obratnega ravatelja državne železnice Scalo, ki pa kot uradnik ni preveč nacionalen.

Cesar na Češkem.

V nedeljo je dosegel cesar k vojaškim vajam v Landekron na Češkem in bil sijajno vzprejet. Pohlonilo se mu je mnogo deputacij, napram katerim je izrazil svoje veselje in svojo zahvalo za vzprejem in za različne izraze lojalnosti. Doslej ni bila še nikjer politika omenjena, opominiti pa je treba, da to potovanje najbrž ni brez pomena. "Fremdenblatt" je namreč pred kratkim — govoreč o izjemnem stanju v Pragi — nekako skrivnostno namigal in prikrito povedal, da se šele pri tem cesarjevem potovanju na Češko odloči vprašanje, ali kaže razveljaviti izjemne naredbe ali ne.

Češke stranke.

Mladočenski klub je v nedeljo priredil v Kutni Horu shod, na katerem je posl. dr. Herold govoril o položaju. Povdralj je, da so radikalni elementi, takozvana napredna stranka, najprej delovali samo na literarnem polju, šele pozneje so se jeli baviti s politiko in sedaj hočejo dobiti vodstvo češkega naroda v roke. Voditelji mladočenske stranke se iz začetka niso ozirali na to gibanje, ker niso hoteli, da bi se ti radikalni elementi samostojno organizovali. Če pravijo sedaj člani napredne stranke, da hočejo biti skrajno krilo mladočenske stranke, potem se morajo mladočenski programu pokoriti. Ta "busarski čin", kateri je storilo češko fevdalno plemstvo, da je namreč omogočilo ustanovitev koalicije, se bo na njem še bridko maščeval. Strah pred splošno volilno pravico bo konservativce pregnal iz koalicije in ne bo dolgo, ko se bodo Mladočehi vabilni za ustanovitev vladne večine. Zadnji čas se je mnogo govorilo o porazumljenju z Staročehi. Primeri se, da se dva brata v življenju spretata in da živita v nasprotstvu, dokler ne nastanejo razmere, ki ju silijo, vključne interese vključno braniti. Ko bi ju ljudje v miru pustili, bi se kmalu porazumela, ali vedno se najdejo dobrji prijatelji, ki se vtikajo v spor in preprečijo porazumljenje. Herold misli, da se z Staročehi sploh ni treba pogajati glede porazumljenja. Staročehi naj izjavijo, da stoje na opozicionalnem in državopopravnem stališču, potem se doseže porazumljenje samo po sebi. — Kakor smo že javili, pojasni

LISTEK.

Lady Hilda.

(Roman, angleški spisala Ouida.)

VI.

(Dalje)

Drugi dan zvečer, ko je Mila prišla k njej in jo povabila, naj gre ž njo na ples v villa Trasimene, se je iz početka upirala, češ, da ne mara "mešane družbe". Mila je vsled tega začela govoriti o njenem smešnem ponosu in o njeni pretiranosti.

— Čemu naj se oziram na to družbo, če mi ne ugaja, reče Hilda. To je kaj posebnega, kajneda, ako gleda vsakdo na ulici za taboj in pripoveduje, kdo si. Jaz delam, kar hočem in se ne oziram niti na množico na ulici, niti na klepetanje v salonu.

— S kom se torej zabavaš?

— Moja draga, se nasmeje lady Hilda, tvoji Guimmeux ali Poisseux me ne morejo zabavati. Nsem tako srečna, kakor ti.

— To je vse lepo in dobro, odgovori Mila in zaradi, ali veš, da to ni naravno.

— Poštemo živeti? Res, daudanes ne. Morda

imenujejo ljudje tvoje vrste "ljubezen". Zadovoljna sem, da o taki ljubezni še pojma nimam.

— Verujem, da mora to biti jako lepo, pravi končno, ko je bila Mila na dolgo in na široko obrazložila svoje mnenje o kartah, o šampauju, o konjih in o Mauriceu. Saj vidiš, da me vse to ne zanima, kakor ne tvoj Maurice, katerega imaš v žepu menda tako, kakor škatljico za cigarete ali robec, in o katerem praviš, da ti je največja zabava. Sedaj pa, draga moja, z Bogom! Govorili bova o teh stvareh drugi pot, ni treba, da se prepričava do jutri zjutraj. Sama si rekla, da brez mene ne greš na ples v villa Trasimene. Kdaj najte pridek iskat?

— Ob treb, to je dosti rano, šepeta Mila malo jezno. Ker je bila dobila od Wortha prekrasen kostum à la Louis XVI., in ker je bila Hilda prosila, naj gre ž njo na ples, se ni hotela ž njo pred plesom prepričati, vedoč, da napravita ta večer največ "éclata".

— Ob polstarih pridek, reče Hilda odbajajo.

— Sedaj ne vem, ali je Hilda ljubosumna na Mauricea ali ga pa ljubi, premišlja Mila, ostava sama. Bila je trdno prepričana, da je njen Maurice nepremagljiv in za vsako drugo ženo razen nje trd

vodja staročeške stranke v kratkem svoje in svojih somišljenikov stališče napram Mladočehom in pove bodočo taktiko njegove stranke. To se zgodi na shodu nekega društva. Pri tej priliki obrazloži Rieger uzroke, ki so napotili Staročehe, da so se zoperstavili izvedenju punktacij. Splošno se sodi, da se dr. Rieger izreče za kooperacijo vseh čeških strank, kar bi za ves notranji položaj bilo velike važnosti.

Ministri v Lvovu.

Finančni minister pl. Plener je zapustil Lvov in se vrnil na Dunaj. Za odhodnico so mu poljski koalični listi zapeli malo čudno pesem, zavnili so namreč z vso odločnostjo levičarsko zavijanje, da vse Plenerju izkazane časti so bile prav za prav namenjene levici. "Gazeta Narodowa" pravi, da so vse te časti veljale jedino le osebi Plenerjevi, in da se zadnji čas ni nič zgodilo, kar bi bilo Poljake odtujilo njih slovanskim bratom ali zmanjšalo njih simpatije za nemške konservativce. — "Dziennik Polski" pravi, da je levičarske simpatije za Poljake postaviti na račun sedanjih političnih razmer in vsakdo vidi, da ne bodo dolgo trajale. Zato le ne pretiravati, kdo ve, kaj se jutri zgodi. "N. Fr. Pr." je brez dvoma predaleč segla, izvajajoč iz ministru Plenerju izraženih simpatij, da goje Poljaki tudi za levičarje simpatije. — Koalično glasilo par excellence, oficijozni "Przegląd" zavrača tudi trditve "N. Fr. Pr." in pravi, že že govori o Plenerjevem triumfelnem sprevodu, naj govori o dveh triumfalnih sprevodih, ker je tudi minister grof Schönborn gost Poljakov, "triumf" pa samo dokaz poljske gostiljubnosti. — Grof Schönborn, katerega fetirajo Poljaki sedaj ravno tako, kakor so prej Plenerja, je bil na dinetu, kateri je njemu na čast priredil višjeodni predsednik Simonowicz. Ta se je ministru zahvalil za njegovo naklonjenost gališkemu sodstvu in ga opozarjal, da so gališka sodišča še vedno nezadostno dotirana. Minister je to brez ovinkov priznal in najbrž bomo posledice te slovesnosti čutili že v prihodnjem — budgetu.

Vnajme države.

Grof de Paris.

Na tuji zemlji umira pretendent na francosko krono grof de Paris. Upanja, da okreva, ni kar nič. Francoski royalisti molijo zanj, v palačah grofa d'Haussonville in gospoda Bocherja pa so razgrnene liste, v katere zapisujejo svoja imena tisti, ki pridejo izražati svoje sožalje. Mnogo jih menda ni, ker se ne razglašajo vpisana imena, kakor je sicer navada. Najstarejši sin grofa de Paris, vojvoda d'Orléans, razpošilja že pisma in brzjavke, kakor da je že stopil na učetovo mesto. Vojvoda d'Orléans ni tako ravnodušen mož, kakor njegov oče. Domnevanje, da se bo živahnog potegoval za svoje dozdevne "pravice" in si skusil pridobiti francosko krono, je povsem opravičeno. Franciji pa se tega ni bat. Orleanistov je malo in prebivalstvo ni imelo nikdar posebnih simpatij niti za Ludovika Filipa niti za njegove otroke.

Nemški socijalisti.

Nemški, oziroma Berolinski socijalisti še niso nikdar uprizorili take demonstracije, kakor v nedeljo pri pogrebu socijalistinje Wabnitz. To dekle, staro nekaj nad 20 let, je bilo v prvih vrstah Berolinskih socijalistov in si za nesrečno socijalističko idejo pridobila neizmernih zaslug, ker je ženske delavke vseh vrst zvabila v ta tabor. Usmrtila se je, najbrž ker je zdvojila glede urešenja socijalističkih utopij. Socijalisti so na to izdali parolo, da je pri nje pogrebu prirediti velikansko manifestacijo. Policija je to prepovedala in poskrbela, da se je preprečila vsaka demonstracija. Vzlic temu je bil ta pogreb prava socijalistična demonstracija, dasi se je zvršila v najlepšem redu. Na ulicah, po katerih se je pomikal sprevod, se je zbralo nad 20.000 osob, vsa okna so bila prenapolnjena. Pred

kakor demant. Misel, da je njen ponosna sestrica v Mauricea nesrečno zaljubljena, jo je tako vzradowala, da se je glasno smejala.

— Vi nas kako pozno osrečite s svojim prihodom, reče della Rocca, pozdravlja Hilda, ki je ob štirih vstopila v sijajno dvorano, v kateri je mrgolelo odličnih gostov.

— Prišla sem samo Mili na ljubav, ona pa je prišla le zaradi kotiljona, odgovori Hilda na tihem čudeč se, kako je della Rocca v svojem kostumu krasen. Oblečen je bil kot musketir à la Louis XIII., z zlatim runom okoli vrata. Razen mnogih častij in naslovov je bil kakor mnogi italijanski plemenitaši tudi španski grand.

— Ali ne plešete, gospa? vpraša Hilda.

— Redkokdaj, odgovori ona, prime ga pod pazduho in gre ž njim po dvoranah. Olkar so zopet zavladala dolga krila, ni več mogoče plesati. Kdo naj pa pleše v dolgih, težkih krilih? Samo menuet bi bilo zopet v navado spraviti, to je jedini ples, kjer nismo smešne. Gledé pohištva ne vprašam dosti za kako malo netočnost dobe, ali da plešem v kostumu renaissance, se mi zdi razdaljenje dobrega ukusa.

(Dalje prih.)

krsto so korakali zastopniki socijalističkih korporacij, za njimi pa so se peljali venci, katerih je bilo blizu tisoč, mej temi mnogo dragocenih. Anarhisti so darovali venec s črnimi trakovi in z napisom "Smrt je radost tistim, ki so v življenju nosili okove." — Ta demonstracija je dokaz, kako zelo je okuženo prebivalstvo Berolinsko po socijalizmu, kako velikansko zaslombo ima ta ideja v vseh slojih.

Domače stvari.

— (Borenje pa slovenski vseučiliščni.) V sobotnem listu smo objavili mnenje odbora "Radogovjevega" zastran razvade dijaškega borenja. Proti tej objavi nam je tačasni predsednik akad. društva "Slovenije" stud. phil. gospod Jos. Žilich poslal iz Lesec z dne 3. t. m. sledeči popravek: a) Ni res, da je borenje provzročilo mej dijaki na Dunaji razpor; boljši vzrok za ta, če ga je vredno tako imenovati — razpor, datuje od nekega shoda 1892, — vzrok bo: cui bono. — b) Ni res, da bi se bila kaka menzura "iz gole svaje", pač pa iz dijaških in slovanskih interesov, katerih sedajšna generacija ne čista manje kakor katerasiklobi preje. — c) Ni res, da bi se v "Sloveniji" sklepal o tem, "je li vsak društvenik zavezan boriti se ali ne", pač pa je vsakdo obvezan dati vedno in povsod dostojo zadoščenje. d) Res pa je, da se snujejo borilni klubi, ker so prepotrebni. — — — Na ta "popravek" nam je pripomniti nastopno: V odboru "Radogovjevem" delujejo odlični slovenski šolniki in drugi zreli možje, ki so bili sami tudi vseučiliščni in si smejo tudi nekaj sodbe prisvajati o tem, kaj služi "dijaškim in slovanskim interesom". Če ti možje menijo, da borilni klubi niso potrebni ali celo "prepotrebni", tedaj mislimo, da njih mnenja ni treba še posebe utemeljevati nasproti temu "popravku". Vse kaj drugega pa je, če se v "popravku" tudi, da bi vprašanje zastran dijaškega borenja bilo napravilo razpor mej slovenskimi dijaki na Dunaji, ali če se celo tudi, da bi se bilo o tem v "Sloveniji" tako sklepal, kakor smo poročali. Kajti istina je, da se je zastran borenja pojabil junija meseca v "Sloveniji" prav v elik razpor. O tem dogodku smo mi že od takrat počuli, a nismo priobčili določnih dopisov, ker smo bili mnenja, da se bode vroča kri čez počitnice tem rajši pomirila, če ne dopustimo polemike. Sedaj pa, ko g. predsednik "Slovenije" javno razpor tudi in nekako očita, da izhajamo od napačnih premis, prisiljen smo obelodaniti jedno poročilo "ex tunc", ki v poglavju pravi, datovano z dne 22. junija t. l.: "V redni seji "Slovenije" stavlje stud. juris gosp. Kogej sledeči predlog: "Z ozirom na mnogostransko očitanje in trditev, da je član slov. akad. društva "Slovenija" v nekaterih slučajih primoran k menzuri ali dvoboju, — izjavlja društvo, da nobeden član "Slovenije" kot tak ni prisilen k temu, ker "Slovenija" ne sprejemlje in ne daje zadoščenja tem, Slovnom tujim potem." Debata je bila burna, a predlog se je vendar sprejet z dobro dvretetjinsko večino. Zato je pa odstopil predsednik g. Žilich s štirimi odborniki vred. Sklical se je na to izvanreden zbor, na katerem je bil izvoljen odbor "neborilcev" s 17 proti 12 glasovom. Pri slučajnostih te zborove seje je pa stavil g. Zwitter predlog: "Vsak "Slovenjan" je primoran dati častno zadoščenje za žaljeni društveni trak". Debata je bila zopet burna. Prišlo je do glasovanja; pristaši borenja so zmagali, ker so nekatere člane pridobili, drugi od protiborilcev so pa glasovali nekateri tudi za predlog, ker besede predloga ne izrekajo ničesar slabega. Valed tega je izjavil drugi dan odbor, da je stopil predlog g. Kogeja iz pravomočja, zato da odstopa "in corpore". Pri zadnji seji dne 17. t. m. po absolvitoriju, danem odboru, je izjavilo 14 članov drug za drugim, da izstopijo iz društva, ker se ne borijo v nikakem slučaju. Odstop se je izvršil z namenom, da "borilci" nastopijo liberalnejšo pot. Mej odstopivšimi člani so vsi člani slovstvenega kluba "Slovenije", razven jeduega, kateri je bil bolan in šel v domovino. Žalostne razmere torej, s upomo, da ne bodo trajale dolgo. Zato vstopimo za sedaj v društvo "Tatran" v zvezi z "Bukovino", kjer bo nadaljevanje našega "slovstvenega kluba", dokler se razmere ne spremene, ko bo možno zopet mirno delovati v "Sloveniji". — — Takó poročilo, o čigar zanesljivosti dvomiti imamo tem menj povoda, ker so se udeležniki Cigaletove slavnosti v Črnom vrhu v svojo žalost prepričali na svoje oči o tem razporu. Tam so bili trije slovenski vseučiliščni s trakovi

— "Tatran", ne pa "Slovenije"! In nekaj tacega se je dogodilo tudi v Gradcu, kjer so se od "Triglava" odcepili "borilci" in ustavili celo svoje posebno društvo: "Ilirijo". Ali torej ni res borenje prouzročilo že dovolj razpora med slovenakimi vseučiliščniki? Glede na to je "Radogovjev" odbor storil prav, da se je oglasil, dasi se gotovo ni hotel dotakniti pravic tistih podpirancev, ki postanejo rezervni častniki ter imajo tako svoje posebne stavnove dolžnosti.

— (Čuden uradnik.) Iz Podgrada se nam piše: Dne 1. t. m. bila je tukajšnja učiteljica v davkariji, da prejme svojo krvavo zasluženo mesečno plačo. Čravno je zelo tiba in dobra gospodična, ki se ni še nikdar nikomur zamerila, vendar je trn v peti našemu davkarju z imenom Zoilo Borri, ker ni — Italijanka. Tu v davkariji napadel jo je z rezkimi in neuljudnimi besedami: "Vi dobite plačo iz cesarske blagajne, zakaj niste razsvetlila dne 18. avgusta svojega stanovanja?" Oaa mu je osupena odgovorila, da ni bilo gospodnjučitelja doma in da ona ne ukazuje v šoli. Na to pa zakriči on nanjo: "Vi ste zase odgovorna in zato se bode Vam drugod zagovarjati." — V pojasnilo bodi povedano, da ni tukaj navada, razsvetljavati dne 18. avgusta, da tega niso delali nikdar uradniki in tudi Zoilo Borri ni dne 18. avgusta laškega leta razsvetlila svojega stanovanja. Samo povodom obiskovanja ces. kr. namestnika Rinaldinija razsvetlil je Zoilo Borri svoje glavno okno v italijskih barvah, letos pa so se ces. kr. okrajni sodnik, c. kr. davkarski priglednik in c. kr. davkarski pristav pod vodstvom ces. kr. davkarja, tajno dogovorili, da razsvetlijo dne 18. avgusta svoja stanovanja, — a tudi sedaj ni moglo biti pri razsvetljavi drugače, kakor da so svetile pri glavnem oknu c. kr. davkarja Zoilo Borri zopet — italijske barve. — Kri nam sili v glavo in v žolč bi morali omotičiti svoje pero nad takim postopanjem. Učiteljica, ki se trudi celi mesec, pride po svojo revno plačo in je napadena od takega "Avstrijanca" v svojih najavitejših čuvstvih — podnika se ji "nelojalnost" do prejasne vladarske bišell a na vse to mora molčati. To je čra Rinaldinijev!

— (Šola "Glasbene Matice".) Šolsko leto 1894/95. se v društveni glasbeni šoli prične dne 20. septembra. Vpisovalo se bode dne 17, 18. in 19. septembra dopoludne od 11. do 12. ure in popoludne od 4. do 6. ure v društvenih prostorih (Gospodske ulice, knežji dvorec, II. nadstropje). — Poučevalo se bode v teh predmetih in pri teh učiteljih: 1. splošna glasbena teorija, 2. harmonija, 3. kontrapunkt, 4. zborovo petje gospod Hubad; 5. solo-petje gospoda Gerbić in Hubad; 6. klavir gospodje Gerbić, Hoffmeister, Hubad, Jeraj; 7. violinista gospod Jeraj; 8. godala in pihala. (Pouk v teh instrumentih se takoj otvorji, če se zanj oglasi zadostno število učencev.) — Pogoji v zavzemaju: V glasbeno šolo se vzprejemajo oni, kateri h stariši so društveniki "Glasbene Matice". Kdor še ni društvenik, plača pri vzprejemu društvenino za jedno leto v znesku 2 gld. Vpisina znaša za vsacega učenca à 1 gld., šolnina pa za vsak predmet (po 2 ure na teden) à 1 gld. 50 kr. na mesec. Vendar se za pouk v splošni teoriji in v zborovem petji šolnine nič ne plačuje. — Lansko šolsko leto je bilo v društveni glasbeni šoli 257 učencev!

— (Slovensko ferijalno društvo "Sava") se je na občuem zboru dne 1. septembra tako le konstituiralo: Predsednik: Vlad. Ravnhar, cand. jur. Podpredsednika: Filip Gorup, cand. phil. Alojz Kokalj, cand. jur. Tajnik: Viktor Sušnik, stud. jur. Blagajnik: Jos. Mazi, stud. techn. Odbrorniki: Dav. Zwitter, stud. jur., Jos. Omersa, stud. ing., Ivan Oražen, cand. med., Rud. Gruntar, cand. jur., Jos. Prevec, stud. jur., Val. Prevec, stud. jur., Osk. Dev, cand. jur., Al. Bizjak, stud. jur., Jos. Žilich, stud. phil., Jan. Vencajz, cand. jur. Preglednika: Ivan Toporiš, cand. jur., Frau Volk, stud. mont.

— (Kronski darovi družbi s. Cirila in Metoda.) Uredništvo našega lista je poslal: Gosp. Jakob Skubec v Postojini 8 krov, katere so darovali povodom nekega veselega dogodka: Gdčna Ema Falschmeling in gosp. Peter, vsak po 2 kroki, gg. Arpad, Josip, Aleksander in Jaka, vsak po 1 krov. — Živelji rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

— (Za "Narodni Dom") v Ljubljani je poslal uredništvo našega lista: K vterajšnji zbirki iz Inomosta: Hrvat 2 krov. Živio!

— (Pevsko društvo „Slavec“) priredi ob ugodnem vremenu dne 16 t. m. svojo zadnjo letošnjo popoludansko veselico na Koslerjevem vrtu, s popolnoma novim pevskim vzporedom.

— (Zahvala.) Podpisano vodstvo hvaležno potrjuje, da mu je izročilo uredništvo „Slov. Naroda“ 60 krov, katere je daroval slavni kvartet „Ilijija“ (gg. Pavšek, Bracke, Lilek, Dečman) kot polovico mu od Konjiških rodoljubov poklonjene vsote. Izrekajoč najtoplejšo zahvalo rodoljubaim gg. članom kvarteta za njih lepi izgled narodne požrtvovalnosti jim kliče prisrčen: Živeli!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— (Graška razstava motorjevin strojev za male obrtnike.) K tej zanimivi razstavi, ki se je odprla minulo soboto v Gradcu, prihaja z vseh strani mnogo obrtnikov. Tudi kranjsko obrtno društvo je sklenilo, da dovoli podpore za potovanje stroške neimovitim obrtnikom, ki bi hoteli obiskati to razstavo. Prošnje za podporo naj se pošiljajo predstojniku obrtnega društva g. Drelseju.

— (Novo društvo.) C. kr. deželna vlada potrdila je pravila novo ustanovljenega pekovskega strokovnega društva za Krajsko s sedežem v Ljubljani. Namen novemu društvu je pospeševati duševne in gmotne interese svojih članov ter mej drugim brezplačno posredovati delo v službi brezposelnosti ter dajati podporo in eventualno tudi pravno pomoč strokovnim sedrugom.

— (Obrtno gibanje v Ljubljani.) Meseca avgusta letos zglasili so ter pričeli faktočno izvrševati v Ljubljani in sicer: Andrej Marth in Karol Janeš, Šelenburgove ulice št. 1, zlatarski in srebrarski obrt; Katarina Winkler, Karlovska cesta št. 6, branjario; Ivan Bajec, Opekarska cesta štev. 52, čevljarski obrt; Ivan Rozman, Kurja vas št. 4, branjario; Karol Lukežič v Nadgorici, prodajo sadja; Marija Androjna, Gradščica št. 14, trgovina z delikatesami; Anton Kotnik, Trnovski pristan, branjario; France Čeb, Karolinska zemlja št. 26, branjario; Meta Sterle, Žabjak št. 5, prodajo živil; Josip Jerič, Kolodvorske ulice št. 23, fizerski obrt; Terezija Malij, Sv. Petra cesta št. 42, branjario; Matija Železnikar, Florijanske ulice št. 48, čevljarski obrt; Josefa Gajeta, Opekarska cesta št. 12, prodajo jedil; France Breskvar, Florijanske ulice štev. 44, knjigoveški obrt; Moric Mardetschäger, Prešernov trg štev. 2, lekarniški obrt in Jernej Reitz, Marije Terezije cesta št. 10, prodajo žganih opojnih pišč na drobno. Opustili pa so svoje obrte in sicer: Viljemina Svoboda lekarniški obrt, Frančiška Trdin branjario, Alojzij Gioles krojaški obrt in Lovrenc Švrljuga knjigoveški obrt.

— (Nova firma.) V sobotni številki se je vrnila neljuba pomota. Ime novo vpisane firme je „Fran Habianič“, trgovina s suknem, manufakturnim, platnenim in pralnim blagom v Ljubljani a ne „gospa Habianič“, kakor je bilo tiskano pomotoma.

— (Nov hotel.) Na Sv. Petra cesti št. 19 odprt je gosp. Karol Počivalnik nov „Hotel Lloyd“ z 20 elegantno meblowanimi sobami, na kar opozarjam rodujube po deželi.

— (Cirkus Henry) Tudi včerajšnja četrt predstava je privabila toliko občinstva, da je bil prostorni cirkus popolnoma poln. Pred pričetkom igrala je domaća godba na lok mej drugim tudi potpourri „Hrvatski dom“, ki je bil živahno obožavan. Balet „La vie Parisienne“ se je izvajal tako fino in elegantno in se sme reči, da daleč presega jednake v cirkusih običajne predstave. Ravnatelj g. Henry je predstavil zopet več novih konj, ki so vzbujali splošno zanimalje. Jako dobri sta bili na dvojnem trapezu gđčni sestri Bonc, Mr. Leon pa se je posebno odlikoval kot izborni jokey jahalec. Zanimivo jezdno igro „Jeu de Barre“ izvajali so madame Henry in dva gospoda prav elegantno, družba Mantovani pa je predstavljala mramorne kipe in skupine. Za veselost občinstva so skrbeli mnogobrojni klovni. Konjušnica, katero smejo mej prestanki ogledati obiskovalci prvih prostorov, je cela razstava lepih konj in naj bi noben obiskovalec ne zamudil, da si jo ogleda.

— (Zgradba novega kamnitega mostu v Kamniku) napreduje le počasi. Glavno delo je zdaj, da se dogotovi srednji steber, ki bude narejen iz betona in bude stal na pilotih. Množina vode, katero komaj sproti odpravlja parna sesalna, zadržuje hitro delovanje, akopram je pri vsem tem še vreme dosti ugodno. Dne 10. t. m. bude nova komisjonelna obravnavna na lici mesta, pri kateri bude kot tehni-

čen zvedenec interveniral nadinženér g. R. Waschica. Za začasni promet se je razširila stara brv pri Novem trgu in služi zdaj tudi vozovom.

— (Dijaška kuhinja v Novem mestu.) V novoustanovljeni dijaški kuhinji v Novem mestu bodo dobivali odslej brano tisti dijaki, ki so jo dozdaj dobivali pri raznih dobrotnikih po hišah, sko imajo v poslednjem poluletju dobra spričevala in dokler se skažejo vredne te podpore.

— (Razstava prascev v Novem mestu.) Rok za zglasitev razstavljalcev se je določil do dne 1. oktobra t. l.

— (Medved v Trnovskem gozdu.) Te dni je srečal neki kmet v Trnovskem gozdu pri Gorici popolnoma doraslega medveda. Mož, ki ni imel orožja, se je silno prostrašil kosmatina, kateri mu pa ni naredil nič žalega. Ko je oduhal moža, se je mirno oddaljil. Kmet je stvar prijavil gozdnemu ravnateljstvu. V kratkem se priredi velik lov na medveda.

— (Tiskovna pravda.) Odgovorni urednik Tržaškega „Independent“ Giacomo Giacomelli je bil obsojen te dan na 20 dni zapora, 15 gld. globi in 50 gld. izgube na kavcije. Povod odsodbi je bil članek o obtožbi proti 14 letnemu dečaku toženemu zaradi žaljenja Veličanstva.

— (Rusko srednjezemsko brodovje.) Vest, da pride v tem mesecu rusko srednjezemsko brodovje pod poveljništvom admirala Avelana tudi v pristanišča v Trstu, Reku in Puli, se oporeka kot neosnovana.

— (Razpisana služba.) Pri okrajnem glavarstvu v Novem mestu se z dnem 1. oktobra vzprejme pisar. Prosilci, ki so že služili pri kakem okr. glavarstvu, imajo prednost. Proša je do dne 15. t. m. okr. glavarstvu v Novem mestu.

Slovenci in Slovenke! ne zábite
družbe sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Vojški bicikli.) Ker tovarni za izdelovanje pušk v Steyru primankuje dela, boče vojna uprava dati izdelati v tej tovarni posebna, za vojno službo pripravna kolesa. Inženér Birthelius dela zdaj na Angleškem strokovne študije za nov praktičen „vojni bicikel“, ki se bude uporabljal v naši vojski.

* (Potresi na Rumunske.) Zadnji dan minulega meseca so bili v raznih krajin na Rumunskem budi potresi. V Bukureštu je bilo mnogo hiš poškodovanih, istotako v Galacu, kjer sta posebno trpeli poštno in sodno poslopje.

* (V načem vzeto življenje.) V Kecskemetu sta se dva mlada prijatelj začlubila v isto dekliko, ki se pa ni mogla odločiti za nobenega. Sklenila sta torej stvar končati z amerikanskim dvojbojem. Kdor bi potegnil črno kroglo, moral bi se usmrstiti. Mladi trgovec Bebr ni imel sreča, potegnil je osodepolno kroglo. Odšel je v Budimpešto, da se še malo navžije življenja, potem pa skoči v Dunav. Razkošno velikomestno življenje se mu je pa tako omililo, da je prosil svojega srečnega nasprotnika, naj mu podaljša za nekaj dni življenje ter mu je ponudil za vsak dan 10 gld. Ponudba se je vzprejela in Behr je dobil odgovor, da mu nasprotoik za dne časa podaljša življenje, ako dobi za vsak dan 10 gld. Behr je bil s tem zadovoljen in je izginil iz Budimpešte. Policija ga zdaj išče, a tudi najemo-dajalca, ker vidi v tej pogodbi znake oderuštva.

* (Krvava rabuka mej italijanskimi ribiči.) Pri „Capo fezzello“ v Katanijski provinciji je nedavno nastal krvav boj mej ribiči, iz Katanije in iz Avguste. Prvih je bilo 22, poslednjih pa 32 bark. Skoro vsi ribiči so bili ranjeni, nekateri celo težko. Šele torpedovka, ki je posredovala, je naredila konec boju.

Književnost.

— „Slovenski pesniki v Nemcih“. Vrli naš pesnik in pisatelj g. Anton Funtek je že več slovenskih pesmi preložil na nemški jezik in sicer tako lepo in dovršeno, da so dotčni prevodi obudili pozornost nemških literarnih krogov. V najnovejšem sešitku znane „Österreichisch-Ungarische Revue“ citamo zopet dva prevoda gosp. Funtka. Preložil je Gregorčičev prekrasno pesem „Oljki“ in Levstikovega velečastnega „Ubežnega kralja“. Zadel je ton obeh pesnikov tako dobro in niju pesmi preložili tako klasično dovršeno, da moremo le njemu in sebi čestitati.

— „Prosvjeta“ ima v št. 17. naslednjo vsebino: Osveta ljubavi. Pričovjeda Ladislav Z. La-

danjski. — Omer-beg i Aiša. Slike iz sarajevskega života. Napisali Osman-Aziz. — Minka. Pričovjest iz ribarskega života, piše Stjepko Ilijić. — Klarica iz župnoga dvora. Seoska pričovjest. Česki napisao J. L. Hrdina; preveo Stjepan Karlov. — Postuma. Spjevalo Josip Mlaković. — Pad mletačke republike i ulaz Austrijanca v Dalmaciju. Po opatu Pavlu Pisani-u. Napisao Ferdo Šišić. — Črški muzeji u Beču. — Beethoven i hrvatske narodne popievke. — Priobčio u berlinskem listu „Allg. Musik-Zeitung“ Fr. Š Kuhač. — Opis naših slika: Kotorska mornarica. — Prčanj i Risan. — Tvrdja Gvalior u Indiji. — U prašumah Indije. — Zlo se započelo, a dobro se svršilo. Spjevalo Zmajovan Jovanović. — Cret i cretna kupelji. Napisao prof. M. Mikšić. — Listak. — Dr. F. Nansen. — Zaduča za igrače šaha. Rješenje zaduče šaha. — Slike: U prašumah Indije. Slika N. Karazina. — Seljanica iz Tivta. Slika Vlaha Bukovca. — Kotorska mornarica. — Prčanj u Boci Kotorskog. — Subište u carskom prirodoslovnem muzeju. — Gorilla. — Skupina slonova u prirodoslovnem muzeju. — Koštar predpotopnog medvjeda. — Spomenik carice Marije Terezije pred carskimi muzeji. — Koštar kita. — Uoljanin i Ubljanka. Slika V. Bukovca. — Put u tvrdju Gvalior. Slika N. Karazina. — Risan u Boci Kotorskog. — Dr. F. Nansen.

— Hrvatske New-Yorške Novine. V Ameriki bivajoči Hrvatje so si osnovali novo veliko glasilo „Hrvatske New-Yorške Novine“. Prva številka je tako spremno urejena. List velja za celo leto 2 dol. 50 cent. Uredništvo se nahaja v Novem Yorku 529 W. 35th. St.

Brzojavke.

Dunaj 4. septembra. Trgovinsko ministerstvo namerava v Trstu ustanoviti trgovinsko banko. Projekt graditi železnico čez Ture se je baje opustil in namerava se baje graditi železnico Gorica-Ljubljana.

Dunaj 4. septembra. Z ozirom na sporočeno časniško vest, da se je projekt, napraviti železnico čez Ture, opustil, povprašal sem na pristojnem mestu, kjer se mi je zatrdirilo, da se je projekt resnično in sicer definitivno opustil in da se misli graditi železnico iz Ljubljane v Gorico. V kratkem pridejo razni višji funkcionarji v Ljubljano, da študirajo traso.

Dunaj 4. septembra. Današnja „Wiener Zeitung“ prijavlja imenovanje računskega redvidenta Viktorja Coloretta računskim svetnikom pri računskega oddelku dež. vlade v Ljubljani.

Dunaj 4. septembra. Suplent na gimnaziji v Mariboru Oton Toisel je imenovan provizoričnim učiteljem na realki v Solnogradu.

Dunaj 4. septembra. Vlada je zvišala davek na spirit od 35 na 50 gld. od hektolitra. Prebitek v znesku 15 milijonov se razdeli tako, da se porabi 10 milijonov za povišanje uradniških plač, pet milijonov pa se razdeli med posamične kronovine.

London 4. septembra. Japonska vojska je zavzela Port Artur.

Umrl so v Ljubljani:

3. avgusta: Alojz Rakar, črevljarjev sin, 4 meseca, Tržaška cesta št. 34. — Alojz Plankar, posestnikov sin, 1½ mesec, Krajna dolina št. 20.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
2. sept.	7. zjutraj	736,4 mm.	14,4° C	sl. svz.	megl	
	2. popol.	734,0 mm.	27,8° C	sl. zah.	jasno	0,00 mm.
3.	9. zvečer	733,1 mm.	20,6° C	sl. zah.	jasno	

Srednja temperatura 20,8°, za 4,3° nad normalom.

Dunajska borza

dné 3. septembra t. l.	
Skupni državni dolg v notah	98 gld. 80 kr.
Skupni državni dolg v srebru	98 . 85
Avstrijska zlata renta	123 . 45
Avstrijska kronska renta 4%	97 . 90
Ogerska zlata renta 4%	121 . 90
Ogerska kronska renta 4%	96 . 35
Avstro-egerske bančne delnice	1018 . —
Kreditne delnice	368 . 60
London vista	124 . 10
Nemški drž. bankovci za 100 mark	60 . 87½
20 mark	12 . 17
20 frankov	9 . 88½
Italijanski bankovci	44 . 85
C. kr. cekini	5 . 88

